

Besluit I 19/13 B

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 19 april 2013

Onderwerp

Naar een toekomstbestendig kennis- en adviesstelsel

Datum

26 februari 2013

Documentnummer

3367500

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 26 februari 2013 - 3367500;

gelet op het advies van de commissie voor Economische Zaken en Bestuur d.d. 29 maart 2013;

besluiten:

1. In te stemmen met kwartiermaken voor BrabantKennis;
2. In te stemmen met het professionaliseren van de (subsidie)relatie met PON, Telos en ECNC;
3. In te stemmen met het formeren van een nieuwe adviesstructuur;
4. Vast te stellen de bijgevoegde en als zodanig gewaarmerkte Nota Onderzoeksbeleid.

's-Hertogenbosch, 19 april 2013
Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

mw. mr. M.B.P. Geeraedts, plv.

mw. drs. C.J.M. Dortmans

Nota onderzoeksbeleid

Auteur

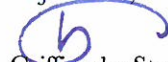
team Kennis en
Onderzoek

Datum

26 februari 2013

Behoort bij het besluit van Provinciale Staten van Noord-Brabant
d.d. 19 april 2013, Besluit I 19/13 B B

Mij bekend.

Griffier der Staten van Noord-Brabant

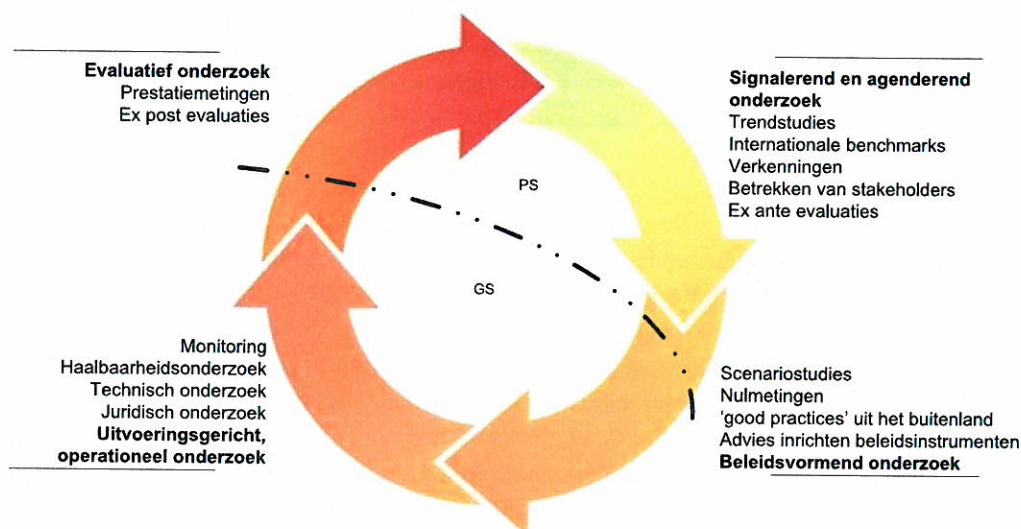
Inhoud

1	Kennis en beleid	2
1.1	Inleiding	2
1.2	Opbouw van de nota	2
2	Type van het onderzoek	3
3	Organisatie van kennis voor beleid	5
3.1	Kennis gekoppeld aan beleid	5
3.2	Planning van onderzoek	6
3.3	Onderzoek als controle-instrument	7
4	Kwaliteit van onderzoek	9
4.1	Inleiding	9
4.2	Eisen – praktisch en wetenschappelijk	9
4.3	Bewaken van kwaliteit	9
5	Benutting van kennis	10
6	Tot slot	11

2 Type van het onderzoek

In iedere fase van de beleidscyclus is sprake van een andere behoefte aan onderzoek. Dat betekent ook dat er gedurende de looptijd van beleid een verschillende behoefte aan kennis zal zijn. In figuur 1 is, zonder volledigheid te pretenderen, een beeld gegeven van de verschillende typen onderzoeken, gerelateerd aan de fase van de beleidscyclus. Expliciete opdracht die wij voor onszelf zien is om deze beleidscyclus consequent te sluiten.

Figuur 1: Verschillende doelen van onderzoek – koppeling met de beleidscyclus

De Nota Onderzoeksbeleid schetst de kaders voor het door de provincie geïnitieerde beleidsonderzoek: signalerend/agenderend, beleidsvormend en evaluerend onderzoek. Daarnaast bestaat ook het zogenaamde uitvoeringsgerichte onderzoek. De verschillende vormen van onderzoek worden hieronder toegelicht.

1. Signalerend en agenderend onderzoek

Onder signalerend en agenderend onderzoek verstaan we strategisch beleidsvoorbereidend onderzoek naar ontwikkelingen (maatschappelijk, politiek/bestuurlijk) die aanleiding kunnen geven voor nieuw beleid of aanpassing van beleid gezien nieuwe ontwikkelingen. Kenmerk van strategisch onderzoek is dat het fundamentele onderwerpen onderzoekt, waarvan de uitkomsten verdergaande gevolgen kunnen hebben voor provinciaal beleid. Zo kan dit onderzoek worden ingezet om tot gefundeerde (politieke) agendering te komen. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om beleidsverkenningen, ex-ante evaluaties, trendstudies, probleeminventariserend onderzoek e.d. Een agenderend onderzoek kan gebruikt worden bij het opstellen van een startnotitie op fundamentele beleidsbeslissingen conform Sturen met Kaders.

2. Beleidsvormend onderzoek

3 Organisatie van kennis voor beleid

3.1 Kennis gekoppeld aan beleid

Kennis komt in vele gedaanten voor, op tal van plaatsen en kent vele toepassingen. De neiging bestaat veel te willen weten; 'daar moeten we toch kennis van hebben'. Om efficiënt met onze middelen om te gaan maken wij voor het beleidsonderzoek onderscheid tussen *need to know* en *nice to know*. Om dit onderscheid te maken stellen we een aantal expliciete criteria aan de kennis die binnen de organisatie kan worden verzorgd.

Kennisbehoefte die als *need to know* te karakteriseren is, voldoet aan de volgende criteria:

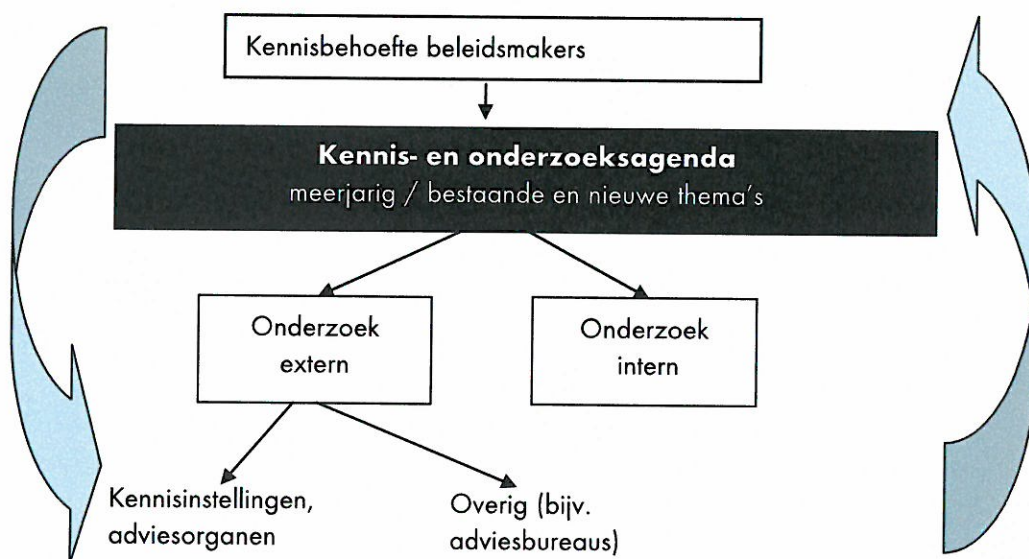
1. Kennisbehoefte heeft betrekking op bestaand provinciaal beleid of wordt benut om nieuwe beleidsvoornemens te onderbouwen;
2. De kennisbehoefte is toegesneden voor de fase waarin het beleid zich bevindt. Of is expliciet en doordacht benoemd. Hierbij kan gedacht worden aan de informatie die nodig is om beleid later te kunnen evalueren en continu te monitoren;
3. Kennis kan bij voorkeur worden benut voor meerdere doeleinden, en is dus ook breed te ontsluiten.

Wanneer niet aan deze criteria wordt voldaan, zal er in veel gevallen sprake zijn van kennisbehoefte die niet direct noodzakelijk is voor het functioneren van de organisatie en dus ook niet dienen te worden georganiseerd. Dit laat overigens gelijk zien dat er een goede wisselwerking met BrabantKennis dient te zijn, een behoefte aan 'nice to know'-kennis kan namelijk een uiting zijn van een zwak signaal (dat vervolgens door BrabantKennis dient te worden opgepakt).

Wij steken in op planning en prioritering van beleidsonderzoek. Hiermee willen we borgen dat het beleidsonderzoek 'need to know' is en dat er zorgvuldig met financiële middelen voor beleidsonderzoek omgegaan wordt. Deze coördinatie vindt plaats middels de kennis- en onderzoeksagenda.

hiervoor onder andere gebruik van informatie uit de Lange Termijn Agenda van PS. Onderzoek dat sterk gerelateerd is aan beleidsuitvoering wordt niet op de Kennis- en Onderzoeksagenda opgenomen. Opname maakt de agenda minder inzichtelijk (en daardoor minder geschikt als sturingsinstrument) en gaat daarmee ook allerlei uitvoeringselementen bevatten.

Figuur 2: Kennis- en Onderzoeksagenda - de verbindende schakel tussen beleid en onderzoek

De Kennis- en Onderzoeksagenda is een instrument waarmee Gedeputeerde Staten kan sturen op het programmeren van onderzoek. De Kennis- en Onderzoeksagenda ontvangt u jaarlijks in december.

Doordat de Kennis- en Onderzoeksagenda al het beleidsonderzoeken bevat, kan hiervoor ook een inkoopstrategie worden opgesteld. Vragen die in een inkoopstrategie aan de orde komen zijn onder andere, welke onderzoeken kunnen worden gecombineerd, voor welke onderzoeken kunnen dezelfde data worden benut, welke onderzoeken kunnen in een raamovereenkomst worden aangeboden, etc.

Hiervoor is het echter wel van belang om de Kennis- en Onderzoeksagenda zo volledig mogelijk te maken. Onder andere om die reden wordt het Onderzoeksplan dat in het kader van art. 217a Provinciewet afzonderlijk werd opgesteld, geïntegreerd in de Kennis- en Onderzoeksagenda.

3.3 Onderzoek als controle-instrument

In de provinciewet is, in artikel 217a, vastgelegd dat GS regelmatig onderzoek doet naar het door haar uitgevoerde beleid en daarbij met name doelmatigheid en doeltreffendheid van dat beleid onderzoekt. In de wandelgangen is dit onderzoek bekend als 217a-onderzoek. Het is echter niet het enige onderzoek dat PS als controle-instrument ter beschikking heeft. Zo is het onderzoek dat de Zuidelijke Rekenkamer uitvoert eveneens bedoeld als controle-instrumentarium. Om nu te voorkomen dat er sprake is van stapeling van onderzoek, is wettelijk vastgelegd dat GS jaarlijks de

4 Kwaliteit van onderzoek

4.1 Inleiding

Aan onderzoeken mogen eisen met betrekking tot kwaliteit worden gesteld. In dit hoofdstuk gaan we in op de eisen die wij aan onderzoek stellen, en geven daarnaast een beeld van de wijze waarop we deze kwaliteitscriteria daadwerkelijk implementeren.

4.2 Eisen – praktisch en wetenschappelijk

In de wetenschappelijke praktijk wordt gewerkt met een vast aantal criteria, die voor elk onderzoek gehanteerd worden. Deze eisen betreffen onder andere reproduceerbaarheid en onafhankelijkheid. Dergelijke eisen zijn uiteraard ook actueel als het gaat om onderzoek dat voor de provincie wordt uitgevoerd. Daarnaast hebben wij praktische eisen aan onderzoek, dat in onze opdracht wordt uitgevoerd. Wij hanteren de volgende eisen:

- relevant; onderzoek moet een directe relatie hebben met de kerntaken van de provincie. Dit betekent dat onderzoek ook bruikbaar is voor de beleidsbeslissingen die door PS te nemen heeft;
- betrouwbaar; onderzoek moet van een zodanige kwaliteit zijn dat de gebruiker geen vragen hoeft te stellen over de juistheid van bevindingen en conclusies;
- toegespitst; onderzoek moet toegespitst zijn op de kern van de beleidsvraag of de cruciale randvoorwaarde voor realisatie van beleid (bij evaluatie);
- passend; gekozen opzet en aanpak moet passen bij de vraag die beantwoord dient te worden;
- lerend; onderzoek maakt leerervaringen over een goede ontwikkeling en uitvoering van beleid zichtbaar;
- vernieuwend; onderzoek draagt waar mogelijk bij aan vernieuwende vormen van het oplossen van vraagstukken en het verkrijgen van nieuwe inzichten en benaderingen.

De verschillende eisen zullen niet in alle gevallen even zwaar neergelegd kunnen worden. Als het gaat om agenderend onderzoek, zal de relevantie-eis niet bij voorbaat maximaal kunnen worden toegepast. Wanneer die eis hier wel zou worden gehanteerd, zal een groot deel van de zwakke signalen aan ons voorbij kunnen gaan. Een dergelijk onderzoek zal echter vrijwel automatisch goed voldoen aan de eis vernieuwend. Ook bij andere typen onderzoek zal zich dit voordoen. Aan een evaluerend onderzoek moeten eisen met betrekking tot het aspect lerend worden gesteld, terwijl eisen met betrekking tot het aspect vernieuwend minder relevant zullen zijn.

4.3 Bewaken van kwaliteit

Wij steken in op begeleiding van onderzoek en stellen binnen de organisatie mensen aan die verantwoordelijkheid (kunnen) dragen voor de kwaliteitsbewaking. Hiermee willen we borgen dat al het beleidsonderzoek van voldoende niveau is en tegelijkertijd ook zorgen voor een meer gecoördineerde aanpak van onderzoek. Door deze coördinatie, die ook zichtbaar is in de kennis- en onderzoeksagenda, stimuleren we kennisontwikkeling, kennisuitwisseling en bundelen we ervaring. Binnen de organisatie hebben we hiervoor een onafhankelijk team aangesteld die de opdracht heeft om gevraagd en ongevraagd te adviseren met betrekking tot kennis en onderzoek.

6 Tot slot

Deze nota vormt een eerste deeltuitwerking van de startnotitie 'Kansen voor Kennis', een nieuwe start voor een nieuwe organisatie van kennis en onderzoek binnen de provinciale organisatie. Dat betekent ook dat werkendeweg, binnen de gestelde kaders, een werkwijze moet worden gezocht. Na 4 jaar zullen wij deze nota evalueren.

Besluit II 19/13 E

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 19 april 2013

Onderwerp

Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid Noord-Brabant

Datum

26 februari 2013

Documentnummer

3367500

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten d.d. 26 februari 2013 - 3367500;

Gelet op artikel 217a van de Provinciewet;

Gezien het advies van de commissie voor Economische Zaken en Bestuur d.d. 29 maart 2013;

Overwegende dat in 217a van de Provinciewet voorschrijft dat Gedeputeerde Staten periodiek onderzoek uitvoeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur;

Overwegende dat Provinciale Staten hiervoor bij verordening regels dienen te stellen;

Gehoord de beraadslagingen;

Besluiten vast te stellen de volgende verordening:

Artikel 1. Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. doelmatigheid: mate waarin de gewenste prestaties worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereiken;
- b. doeltreffendheid: mate waarin de beoogde effecten van het beleid ook daadwerkelijk worden behaald;

- c. Kennis- en Onderzoeksagenda: overzicht van voorgenomen strategisch onderzoeken te voeren en gevoerd beleid;
- d. onderzoek ex artikel 217a: al dan niet evaluatief onderzoek als bedoeld in artikel 217a van de Provinciewet.
- e. Zuidelijke Rekenkamer: rekenkamer als bedoeld artikel 1, onder a, van de Gemeenschappelijke regeling Zuidelijke Rekenkamer Noord-Brabant en Limburg 2013;

Artikel 2. Onderzoeksfrequentie

Gedeputeerde Staten verrichten jaarlijks onderzoek als bedoeld in artikel 217a van de Provinciewet naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur.

Artikel 3. Voorgenomen onderzoeken

1. Gedeputeerde Staten nemen hun voorgenomen onderzoeken ex artikel 217a op in de jaarlijkse Kennis- en Onderzoeksagenda.
2. Gedeputeerde Staten stellen Provinciale Staten in kennis van de voorgenomen onderzoeken, bedoeld in het eerste lid, door toezending van de Kennis- en Onderzoeksagenda.
3. De Kennis- en Onderzoeksagenda bevat per onderzoek ex artikel 217a op hoofdlijnen het object van onderzoek.
4. Ter voorbereiding van een onderzoek ex artikel 217a stellen Gedeputeerde Staten een onderzoeksvoorstel vast.
5. Het onderzoeksvoorstel, bedoeld in het vierde lid, bevat:
 - a. een nadere uitwerking van het object van onderzoek;
 - b. de reikwijdte van het onderzoek;
 - c. de gewenste doorlooptijd van het onderzoek.
 - d. de onderzoeksmethode;
 - e. de wijze van uitvoering;
 - f. de eventueel met het onderzoek gemoeide kosten;
 - g. doelstelling van het onderzoek.
6. Bij het bepalen van de reikwijdte van het onderzoek, bedoeld in het vijfde lid, onder b, wordt in het bijzonder gelet op de sturingsmogelijkheden van Provinciale Staten en de leerelementen die daaruit kunnen voortvloeien voor ander beleid.
7. Gedeputeerde Staten stellen de Zuidelijke Rekenkamer op de hoogte van de onderzoeken die zij doen instellen door toezending van de Kennis- en Onderzoeksagenda en de vastgestelde voorstellen voor onderzoeken ex artikel 217a.

Artikel 4. Rapportage en gevolgtrekking

1. Gedeputeerde Staten leggen de uitkomsten van een onderzoek ex artikel 217a worden vast in een rapportage.
2. Een rapportage als bedoeld in het eerste lid bevat tenminste een analyse van de onderzoeksresultaten en aanbevelingen voor verbeteringen.

3. Op basis van de resultaten van de rapportage bedoeld in het eerste lid stellen Gedeputeerde Staten, indien zij dit nodig oordelen, een plan van verbetering op.
4. Gedeputeerde Staten zenden de rapportage, bedoeld in het eerste lid, voorzien van bestuurlijk standpunt en, indien zij dit nodig achten, het plan van verbetering toe aan Provinciale Staten.
5. Gedeputeerde Staten zenden de rapportage, bedoeld in het eerste lid, voorzien van bestuurlijk standpunt en, indien zij dit nodig achten, het plan van verbetering toe aan de Zuidelijke Rekenkamer.

Artikel 5 Intrekking

De Doelmatigheids- en doeltreffendheidsverordening provincie Noord-Brabant wordt ingetrokken.

Artikel 6. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 7. Citeertitel

Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening doelmatigheid en doeltreffendheid Noord-Brabant.

's-Hertogenbosch, 19 april 2013
Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

mw. mr. M.B.P. Geeraedts, plv.

mw. drs. C.J.M. Dortmans